

การบูรณาการหลักพุทธธรรมเพื่อการพัฒนาการอ่านรายวิชาภาษาไทยของ
นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านไทรงาม ตำบลระเริง อำเภอวังน้ำ
เขียว จังหวัดนครราชสีมา

Integration of Buddhist Principles the Development of Reading
Thai Language Courses of Grade 4 Students, Ban Sai Ngam
School Rarong Subdistrict Wang Nam Khieo District, Nakhon
Ratchasima Province

นิลาวัลย์ เหล่าทองสาร Nilawan laothongsan

คณะครุศาสตร์, มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

Faculty of Education, Mahachulalongkornrajavidyalaya University

Corresponding author, e-mail: stompan05@gmail.com

Received July 21, 2025; Revised August 28, 2026; Accepted: September 10, 2026

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1. สร้างและตรวจสอบความเหมาะสมของแผนการสอน การบูรณาการหลักพุทธธรรม 2. หาประสิทธิภาพแผนการสอน การบูรณาการหลักพุทธธรรมเพื่อพัฒนาการอ่านรายวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 และ 3. เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยแผนการสอน การบูรณาการหลักพุทธธรรมเพื่อพัฒนาการอ่านรายวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านไทรงาม ตำบลระเริง อำเภอวังน้ำเขียว จังหวัดนครราชสีมา โดยใช้รูปแบบการวิจัยกึ่งทดลองแบบ One – Group Pretest – Posttest Design กลุ่มตัวอย่างได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านไทรงาม จำนวน 30 คน โดยการสุ่มอย่างง่าย ใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยสุ่ม เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) แผนการสอนการบูรณาการหลักพุทธธรรมเพื่อการพัฒนาการอ่านรายวิชาภาษาไทย 2) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และ 3) แบบสอบถามความพึงพอใจ สถิติที่ใช้ในการทดสอบ ได้แก่ t - test for Dependent Sample ผลการวิจัยพบว่า 1) แผนการสอนการบูรณาการหลักพุทธธรรมเพื่อการพัฒนาการอ่านรายวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีคุณภาพผ่านเกณฑ์การประเมินจากผู้เชี่ยวชาญ 2) แผนการสอน การบูรณาการหลักพุทธธรรมเพื่อการพัฒนาการอ่านรายวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่กำหนดเท่ากับ 83.15/80.11 และ 3) นักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยแผนการสอน การบูรณาการหลักพุทธธรรมเพื่อการพัฒนาการอ่านรายวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ: การบูรณาการ; วิชาภาษาไทย; พัฒนาการอ่าน; หลักพุทธธรรม

Abstract

Research on the Integration of Buddhist Principles for the Development of Reading of Thai Language Courses of Grade 4 Students, Ban Sai Ngam School The objectives are 1. To create and verify the appropriateness of the lesson plan. Integration of Buddhist Principles to Improve Reading of Thai Language Courses of Grade 4 Students, Ban Sai Ngam 2. To find out the effectiveness of the lesson plan Integration of Buddhist Principles to Improve Reading of Thai Language Courses of Grade 4 Students, Ban Sai Ngam School To compare the academic achievement before and after school with the lesson plan. Integration of Buddhist Principles to Improve Reading of Thai Language Courses of Grade 4 Students, Ban Sai Ngam School Rarong Subdistrict, Wang Nam Khieo District, Nakhon Ratchasima Province using the research model of One – Group Pretest – Posttest Design. 30 students of Grade 4 at Ban Sai Ngam School were selected by specific selection. Tools used in the research 1) Lesson plan Integration of Buddhist principles for the development of reading Thai language courses of Grade 4 students 2) Academic achievement test 3) Satisfaction questionnaire Statistics used in the test include t-test for Dependent Sample. The results of this study indicated that 1) Lesson plan for the integration of Buddhist principles for the development of Thai language course reading of grade 4 students with quality that meets the evaluation criteria from experts. 2) Lesson Plan Integration of Buddhist Principles for the Development of Thai Reading of Grade 4 Students Effective in accordance with the specified criteria of 83.15/80.11 and 3) Students who have been managed to learn with a lesson plan Integration of Buddhist principles for the development of Thai language course reading of Grade 4 students after school is statistically significant at the level of .05.

Keywords: Integration; Thai Language; Reading Development; Buddhist Principles

บทนำ

ประเทศไทยยังคงเผชิญกับปัญหาทางการศึกษาแม้จะมีการริเริ่มปฏิรูปมาตั้งแต่สมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวแต่ผลลัพธ์ที่ได้รับยังไม่เป็นที่น่าพึงพอใจ โดยเฉพาะในประเด็นการเข้าถึงโอกาสทางการศึกษาและความเหลื่อมล้ำซึ่งเกี่ยวข้องโดยตรงกับการกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่นความล้มเหลวในการดำเนินนโยบายดังกล่าวส่งผลให้ระบบการศึกษาของโรงเรียนในพื้นที่ห่างไกลยังประสบปัญหาอย่างต่อเนื่องไม่ว่าจะเป็นการขาดแคลนบุคลากรครูวัสดุอุปกรณ์การเรียนหรือสิ่งอำนวยความสะดวกตามค่านิยมของผู้ปกครองที่นิยมส่งบุตรหลานเข้าเรียนในสถานศึกษาขนาดใหญ่ในเมืองเนื่องจากความไม่มั่นใจในคุณภาพของโรงเรียนท้องถิ่น ส่งผลกระทบให้โรงเรียนในพื้นที่ชนบทต้องปิดตัวลงหรือถูกยุบรวม เพราะจำนวนนักเรียนลดลง และการจัดสรรงบประมาณไม่เพียงพอ อีกปัญหาสำคัญคือความล้าหลังของหลักสูตรการศึกษา หลายวิชา ยังคงใช้มาตรฐานเดิมที่ไม่

เหมาะสมกับโลกยุคดิจิทัลและความต้องการของสังคมในปัจจุบันการประเมินคุณภาพการศึกษาของประเทศไทยอยู่ในระดับต่ำเมื่อเปรียบเทียบกับประเทศเพื่อนบ้านในอาเซียน แม้ว่าจะมีความพยายามปรับปรุงเช่นการเปิดหลักสูตรใหม่ที่เชื่อมโยงกับกระแสโลกาภิวัตน์การพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ แต่ความท้าทายที่สำคัญยังคงอยู่ไม่ว่าจะเป็นปัญหาคุณภาพครูการทุจริตในกระบวนการจัดสรรงบประมาณ และความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา ซึ่งล้วนต้องการการแก้ไขอย่างเป็นระบบและจริงจังเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของประเทศให้ดียิ่งขึ้นในระยะยาว (ทรงวุฒิ แก้ววิศิษฐ์, 2564) โดยการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของประเทศไทยในยุคดิจิทัลจำเป็นต้องพิจารณาในหลากหลายมิติอย่างรอบด้านเพื่อเตรียมความพร้อมให้ผู้เรียนมีความสามารถ ทักษะ และความมั่นใจ ที่เหมาะสมสำหรับการใช้ชีวิตในศตวรรษที่ 21 ทั้งนี้เพื่อสร้างศักยภาพให้ผู้เรียนสามารถมีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศไทยสู่ความทันสมัยและรับมือกับการเปลี่ยนแปลงของโลกที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องหนึ่งในแนวทางที่สำคัญคือการส่งเสริมทักษะด้านเทคโนโลยีและวิทยาศาสตร์โดยให้ความสำคัญกับการเรียนรู้ผ่านการปฏิบัติจริงมากกว่าการเน้นการเรียนการสอนเชิงทฤษฎีเพียงอย่างเดียว ภาครัฐควรมีบทบาทสำคัญในการลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษาและสังคม พร้อมทั้งส่งเสริมการ พัฒนาบุคลากรครูรุ่นใหม่ที่มีความเชี่ยวชาญและศักยภาพสูงเพื่อให้สามารถยกระดับคุณภาพการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

การกระจายอำนาจสู่สถานศึกษา และเปิดโอกาสให้ชุมชน องค์กร ท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการด้านการศึกษา ถือเป็นอีกหนึ่งปัจจัยสำคัญที่ช่วยตอบสนอง ความต้องการของผู้เรียนและบริบทเฉพาะของพื้นที่การปรับเปลี่ยนรูปแบบการเรียนการสอนให้มีความยืดหยุ่นโดยใช้แนวทางการเรียนรู้แบบผสมผสานระหว่างระบบออนไลน์และการเรียนรู้แบบโค้ชจะช่วยเสริมสร้างความคล่องตัว และเพิ่มประสิทธิภาพในการถ่ายทอดความรู้แนวทางเหล่านี้จะเป็นรากฐานสำคัญในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของประเทศไทยอย่างยั่งยืนและส่งเสริมให้ประเทศก้าวขึ้นเป็นต้นแบบด้านการศึกษาในยุคโลกาภิวัตน์ได้อย่างเต็มศักยภาพ (ลักขณา ไชยฤทธิ์, 2565) การจัดการเรียนการสอนในระดับประถมศึกษาของประเทศไทยควรมุ่งเน้นการพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะพื้นฐานที่สำคัญต่อการเติบโตในยุคโลกาภิวัตน์ทั้งด้านความรู้ทักษะชีวิตและการคิดเชิงสร้างสรรค์โดยต้องพิจารณาความแตกต่างในลักษณะการเรียนรู้และความต้องการของนักเรียนแต่ละคน รวมถึงบริบททางสังคมที่หลากหลายของแต่ละภูมิภาค หลักสูตรการศึกษาในระดับประถมศึกษาควรให้ความสำคัญกับการสร้างประสบการณ์การเรียนรู้ที่เชื่อมโยงกับทักษะแห่งอนาคต เช่นการคิดเชิงวิพากษ์การแก้ปัญหาทางสังคม และการทำงานร่วมกันในสภาพแวดล้อมที่หลากหลาย รวมถึงการส่งเสริมทักษะการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลอย่างเหมาะสม เพื่อให้เด็กนักเรียนสามารถนำไปใช้ในการเรียนรู้ และการใช้ชีวิตประจำวันได้การออกแบบกิจกรรมการเรียนการสอนควรให้ความสำคัญกับการพัฒนาทักษะด้านการสื่อสาร การทำงานกลุ่มและการสร้างแรงบันดาลใจให้ผู้เรียนได้ค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเอง ผ่านกิจกรรมที่สนุกสนานและมีส่วนร่วมเพื่อกระตุ้นความสนใจในการเรียนรู้ทั้งนี้การนำวัฒนธรรมและ ภูมิปัญญาท้องถิ่นเข้ามาบูรณาการในหลักสูตรจะช่วยเสริมสร้างความภาคภูมิใจในความเป็นไทย และตระหนักถึงคุณค่าของความหลากหลายทางวัฒนธรรม สำหรับการพัฒนาครูในระดับประถมศึกษา รัฐควรให้การสนับสนุนในการพัฒนาทักษะการสอนที่ทันสมัยและสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของโลก เช่นการอบรมเพื่อเพิ่มพูนความรู้ด้านการใช้เทคโนโลยีในการสอน การเรียนรู้จากประสบการณ์จริง และการจัดให้มีเครือข่ายการเรียนรู้ระหว่างครูจากโรงเรียนต่างๆ เพื่อเสริมสร้างการแลกเปลี่ยน

ความรู้และประสบการณ์นอกจากนี้การสร้างสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมความยุติธรรมและเข้าถึงได้ในทุกพื้นที่โดยเฉพาะในพื้นที่ห่างไกล จะช่วยให้ทุกเด็กมีโอกาสได้รับการศึกษาอย่างเท่าเทียมการจัดการเรียนการสอนในระดับประถมศึกษาจึงไม่เพียงแต่เน้นที่เนื้อหาวิชาเท่านั้นแต่ยังต้องให้ความสำคัญกับการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ทักษะชีวิตและการเรียนรู้ที่เชื่อมโยงกับโลก ภายนอก เพื่อเตรียมความพร้อมให้เด็กนักเรียนมีความสามารถในการเผชิญกับความท้าทายในอนาคต ได้อย่างมั่นคง

การพัฒนาศักยภาพของบุคคลในทุกช่วงวัยถือเป็นพันธกิจสำคัญที่ต้องอาศัยความร่วมมือจากทั้งภาครัฐและภาคส่วนที่เกี่ยวข้องในการกำหนดเป้าหมาย มาตรฐานการศึกษา การพัฒนาหลักสูตรกระบวนการเรียนรู้การผลิตสื่อการเรียนการสอน ตลอดจนการประเมินผลผู้เรียนในทุก ระดับและกลุ่มเป้าหมาย โดยมุ่งสร้างองค์ความรู้ทักษะ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์เพื่อให้ประชาชนสามารถพัฒนาศักยภาพของตนเองให้ถึงขีดสุดตามความถนัดนำไปสู่การประกอบอาชีพที่มั่นคง และการใช้ชีวิตในสังคมอย่างมีความสุขยุทธศาสตร์นี้ให้ความสำคัญกับการปรับปรุงระบบการผลิตและพัฒนาบุคลากรทางการศึกษา ทั้งครูและอาจารย์ในทุกระดับและประเภทการศึกษา โดยเน้นย้ำให้บุคลากรเหล่านี้มีความเชี่ยวชาญในความรู้ทักษะ และวิธีการจัดการเรียนการสอน รวมถึงมีจิตวิญญาณแห่งความเป็นครูเพื่อสามารถส่งเสริมศักยภาพของผู้เรียนให้เหมาะสมกับช่วงวัยและความสามารถเฉพาะบุคคล สำหรับการศึกษาวัยปฐมวัยแผนยุทธศาสตร์นี้ได้วางแนวทางพัฒนาหลักสูตรที่ตอบสนองต่อมาตรฐานในระดับอาเซียนและสากล โดยเน้นการส่งเสริมสมรรถนะและ พัฒนาการรอบด้านของเด็กพร้อมสนับสนุนการผลิตสื่อการเรียนการสอนที่มีคุณภาพและเหมาะสมกับแต่ละช่วงวัยตลอดจนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทั้งในและนอกห้องเรียน โดยให้ครอบครัวชุมชน และเครือข่ายที่เกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วมในการเรียนรู้ร่วมกันนอกจากนี้ยังมีการบูรณาการคุณธรรม จริยธรรม ความมีวินัยจิตสาธารณะ ศาสนา ศิลปวัฒนธรรม ดนตรีและกีฬา เข้ากับกระบวนการเรียนรู้และชีวิตประจำวันเพื่อให้การพัฒนาผู้เรียนเป็นไปอย่างรอบด้านและยั่งยืนสอดคล้องกับวิถีชีวิตในสังคมที่เปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ, 2560)

องค์พระสัมมาสัมพุทธเจ้าได้ทรงแสดงพระธรรมเทศนาถึงอิทธิบาท 4 ประการ คือเจริญอิทธิบาท ประกอบด้วย ฉันทสมาธิปธานสังขาร (พระไตรปิฎกภาษาไทย เล่มที่ 1 ข้อที่ 398 หน้า 445 มมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, 2539) อิทธิบาท หมายถึง รากฐานแห่งความสำเร็จโดยคำว่า"อิทธิ" แปลว่าความสำเร็จและ "บาท" แปลว่าฐานรองหรือรากฐาน เมื่อนำมารวมกันจึงมีความหมายถึง หลักการหรือปัจจัยสำคัญที่นำไปสู่ความสำเร็จอิทธิบาทประกอบด้วย 4 ประการ ได้แก่ฉันทะ (ความพึงพอใจหรือความรักในสิ่งที่ทำ) วิริยะ(ความพากเพียร) จิตตะ (ความตั้งใจแน่วแน่)และ วิมังสา (การพิจารณาไตร่ตรอง) (พุทธทาสภิกขุ, 2537) โดยการบูรณาการหลักอิทธิบาท 4 ในการสอนวิชาภาษาไทยสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา สามารถดำเนินการผ่านกระบวนการเรียนรู้ที่ส่งเสริมความเพลิดเพลินและความสนใจ (ฉันทะ) โดยจัดกิจกรรมที่เชื่อมโยงกับวัฒนธรรมไทย เช่น การเล่านิทานพื้นบ้าน หรือการแต่งคำประพันธ์ง่ายๆ เพื่อกระตุ้นให้เด็กมีความรักในภาษาไทย สามารถสร้างแรงจูงใจและความพยายาม (วิริยะ) ด้วยการกำหนดเป้าหมายที่ท้าทาย เช่น การเขียนบันทึกประจำวันเพิ่มคลังคำศัพท์ใหม่และการเล่นเกมภาษาไทยที่ช่วยเสริมทักษะ การพัฒนาความใส่ใจในงานที่ทำ (จิตตะ) สามารถส่งเสริมได้ด้วยโครงการที่นักเรียนต้องศึกษา ค้นคว้า และนำเสนอผลงาน

ด้วยตนเอง อันเป็นการฝึกให้พวกเขามีความรับผิดชอบและมีส่วนร่วมใน กระบวนการเรียนรู้ส่วนการพิจารณาและไตร่ตรอง (วิมังสา) อาจนำมาใช้ผ่านการสะท้อนผลการ เรียนรู้เช่นการให้เด็กวิเคราะห์ข้อดี-ข้อเสียของผลงานที่ตนเองทำ รวมถึงการเสนอแนวทางปรับปรุง ในอนาคต กระบวนการดังกล่าวไม่เพียงช่วยพัฒนาทักษะภาษาไทย แต่ยังสร้างเสริมความสามารถ ด้านการคิดวิเคราะห์และการประเมินตนเองอย่างลึกซึ้งนอกจากนี้การอ่านยังถือเป็นรากฐานสำคัญ ในกระบวนการเรียนรู้ของมนุษย์ช่วยพัฒนาความรู้ความคิดสร้างสรรค์และปัญญา ทั้งยังเป็นแหล่ง ความบันเทิงและประสบการณ์ชีวิตที่มีคุณค่าการสนับสนุนให้เด็กอ่านมากขึ้นจะช่วยเพิ่มพูนความรู้ ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญ ในการสร้างโอกาสและต่อยอดความสำเร็จทั้งในระดับบุคคล ครอบครัวและสังคม การอ่านจึงเป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาประเทศ เพราะช่วยเสริมสร้างความก้าวหน้าและทำให้ประชากรมีความพร้อมต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกในยุคปัจจุบันอย่างมีประสิทธิภาพ (พิชญา สุวรรณโน และคณะ, 2560) ปัญหาการ อ่านและเขียนภาษาไทยในระดับประถมศึกษาเป็นปัญหาที่สำคัญและมีผลกระทบต่อการพัฒนา ศักยภาพของนักเรียนในระยะยาว โดยปัญหาหลักที่พบมักเกิดจากปัจจัยหลายประการ เช่น พื้นฐาน การใช้ภาษาไม่แข็งแรง นักเรียนบางคนไม่ได้รับการปลูกฝังการอ่านและเขียนตั้งแต่ในช่วงวัยอนุบาล ทำให้ขาดความเข้าใจในโครงสร้างและคำศัพท์พื้นฐานของภาษาไทย เมื่อเข้าสู่ระดับประถมศึกษา อาจทำให้ไม่สามารถติดตามบทเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ความแตกต่างทางภาษา และวัฒนธรรม ในพื้นที่ที่มีความหลากหลายทางภาษา เช่น พื้นที่ชนบทที่ใช้ภาษาถิ่นนักเรียนอาจมี ปัญหาในการ เปลี่ยนไปใช้ภาษาไทยกลางที่เป็นภาษาราชการ ส่งผลต่อความเข้าใจและความมั่นใจในการอ่าน และเขียน การขาดการสนับสนุนจากครอบครัวในบางครอบครัวการอ่านและเขียนอาจไม่ได้รับการ ส่งเสริมเนื่องจากพ่อแม่ขาดเวลา ความรู้หรือทรัพยากรที่จะช่วยส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็ก กระบวนการสอนที่ขาดความดึงดูดวิธีการสอนในห้องเรียนอาจเน้นที่การท่องจำ และการทำแบบฝึกหัดซ้ำๆ โดยขาดการประยุกต์เนื้อหาให้เหมาะสมกับความสนใจของเด็กทำให้นักเรียนรู้สึก เบื่อหน่ายและไม่เห็นคุณค่าในการเรียนภาษาไทย ปัญหาทางการเรียนรู้ส่วนบุคคล เด็กบางคนอาจมีความบกพร่องทางการเรียนรู้เช่นภาวะบกพร่องด้านการอ่าน (Dyslexia) ซึ่งทำให้พวกเขาประสบความยากลำบากในการแยกแยะตัวอักษร การสะกดคำ และการเชื่อมโยงคำกับความหมาย

จากสภาพปัญหาดังกล่าวข้างต้น จึงเป็นสาเหตุสำคัญทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาการบูรณาการหลักพุทธธรรมเพื่อการพัฒนาการอ่านรายวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านไทรงาม ตำบลละเือง อำเภอลำดวน จังหวัดนครราชสีมา เพื่อนำผลการวิจัยให้เป็นแนวในการจัดการศึกษาโรงเรียนบ้านไทรงาม ตำบลละเือง อำเภอลำดวน จังหวัดนครราชสีมา อันจะส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพทางการศึกษาของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามเป้าหมายของแผนการศึกษาแห่งชาติต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อสร้างและตรวจสอบความเหมาะสมของแผนการสอน การบูรณาการหลักพุทธธรรมเพื่อการพัฒนาการอ่านรายวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านไทรงาม ตำบลละเือง อำเภอลำดวน จังหวัดนครราชสีมา

2. เพื่อหาประสิทธิภาพแผนการสอน การบูรณาการหลักพุทธธรรมเพื่อการพัฒนาการอ่านรายวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านไทรงาม ตำบลละเรียง อำเภอมัญจาคีรี จังหวัดนครราชสีมา ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80

3. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยแผนการสอน การบูรณาการหลักพุทธธรรมเพื่อการพัฒนาการอ่านรายวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านไทรงาม ตำบลละเรียง อำเภอมัญจาคีรี จังหวัดนครราชสีมา

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยในรูปแบบเชิงทดลองแบบ One Group Pre-test Post-test Design โดยมีขั้นตอนดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. **ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง** ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านไทรงาม ตำบลละเรียง อำเภอมัญจาคีรี จังหวัดนครราชสีมา ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2567 จำนวน 2 ห้อง จำนวน 60 คน กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4/1 โรงเรียนบ้านไทรงาม ตำบลละเรียง อำเภอมัญจาคีรี จังหวัดนครราชสีมา ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2567 จำนวน 30 คน ได้มาโดยเลือกอย่างง่าย โดยใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยสุ่ม

2. **เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย** เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย 1) แผนการสอน เรื่องการบูรณาการหลักพุทธธรรมเพื่อพัฒนาการอ่านรายวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 5 แผนการสอน สร้างขึ้นตามแนวคิดแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้แผนการสอน และหาความสอดคล้องภายใน (Content of Validity) กับสาระที่ 1 การอ่าน มาตรฐานตัวชี้วัดตามหลักสูตรแกนกลาง พ.ศ. 2551 โดยบูรณาการหลักพุทธธรรมโดยการออกแบบใบงาน กิจกรรมการเรียนรู้และใบงานความรู้ที่มุ่งเน้นการเรียนรู้เชิงผลลัพธ์ และคุณลักษณะที่พึงประสงค์สอดคล้องกับแผนการสอน 2. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องการบูรณาการหลักพุทธธรรมเพื่อพัฒนาการอ่านรายวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 เป็นแบบปรนัย 4 ตัวเลือก ได้แก่ แบบทดสอบก่อนการเรียน (Pre-test) จำนวน 30 ข้อ และแบบทดสอบหลังการเรียน (Post-test) จำนวน 30 ข้อ 3. แบบวัดความพึงพอใจด้วยแผนการสอนเรื่องการบูรณาการหลักพุทธธรรมเพื่อพัฒนาการอ่านรายวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

3. **การเก็บรวบรวมข้อมูล** ผู้วิจัยเลือกกลุ่มตัวอย่าง เป็นนักเรียนเป็นนักเรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านไทรงาม จำนวน 30 คน เป็นกลุ่มทดลอง ใช้เวลาในการเรียนด้วยแผนการสอน 5 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 1 คาบ คาบละ 60 นาที จำนวนทั้งหมด 5 คาบ ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาค้นคว้าตามขั้นตอนดังนี้ 1) ทดสอบก่อนเรียนโดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ใช้เวลาในการทำแบบทดสอบก่อนเรียน 60 นาที 2) ดำเนินการสอนโดยใช้แผนการสอน เรื่อง การบูรณาการหลักพุทธธรรมเพื่อพัฒนาการอ่านรายวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวนคาบทั้งหมด จำนวน 6 คาบๆ ละ 60 นาที ดังนี้ แผนการสอนที่ 1 อ่านเพื่อจดจำและเข้าใจใช้เวลา แผนการสอนที่ 2 อ่านเพื่อประยุกต์ใช้ แผนการสอนที่ 3 อ่านเพื่อวิเคราะห์ แผนการสอนที่ 4 อ่านเพื่อประเมินค่า และ แผนการสอนที่ 5 อ่านเพื่อสร้างสรรค์ 3) เมื่อสิ้นสุดการเรียนการ

สอนตามกำหนด ทำการทดสอบหลังเรียนด้วยแบบทดสอบชุดเดิมใช้เวลา 60 นาที 4) ตรวจผลการสอบ แล้วนำคะแนนที่ได้มาวิเคราะห์ โดยใช้วิธีทางสถิติเพื่อทดสอบสมมติฐานและ 5) นำผลมาวิเคราะห์ทางสถิติมาแปลความหมาย สรุปผลและเขียนรายงานการวิจัย

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลตามขั้นตอนดังนี้

1) การวิเคราะห์ประสิทธิภาพของแผนการสอน โดยใช้คะแนนของนักเรียนทุกคนที่ตอบคำถามท้ายของแผนการสอนทุกชุด โดยเฉลี่ยทั้งกลุ่มกับคะแนนของนักเรียนทุกคนที่ทำแบบทดสอบหลังเรียนเมื่อเรียนจบทุกแผนการสอนโดยเฉลี่ยทั้งกลุ่มแล้วเปรียบเทียบกับเกณฑ์ 80/80 ที่กำหนด 2) การวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 3) การวิเคราะห์ค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 4) การวิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยใช้สูตร KR-20 สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพของเครื่องมือ 1) ค่าความตรงเชิงเนื้อหา โดยใช้สูตรของโรวินลลี และแสมเบลล์ (ล้วน สายยศ และ อังคนา, 2536) IOC 2) ค่าความเที่ยงของแบบสอบถาม โดยใช้สูตรการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค 3) ค่าคะแนนเฉลี่ย (Mean) โดยคำนวณจากสูตร 4) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) โดยคำนวณจากสูตร 5) การทดสอบทีแบบไม่เป็นอิสระจากกัน (t - test for Dependent Samples)

ผลการวิจัย

1. วัตถุประสงค์ข้อที่ 1 พบว่า การสร้าง และตรวจสอบความเหมาะสมของแผนการสอนเรื่องการบูรณาการหลักพุทธธรรมเพื่อพัฒนาการอ่านรายวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ผลการประเมินคุณภาพของแผนการสอน เรื่อง การบูรณาการหลักพุทธธรรมเพื่อพัฒนาการอ่านรายวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน

แผนการสอน	รายการประเมิน			$\bar{X}$	ผลการประเมิน
	เอกสารประกอบแผนการสอน	แผนการสอน	เอกสารรายงานผลการทดลองและคำถามท้ายบท		
1. อ่านเพื่อจดจำและเข้าใจ	4.73	4.70	4.55	4.66	มากที่สุด
2. อ่านเพื่อประยุกต์ใช้	4.83	4.71	4.77	4.77	มากที่สุด
3. อ่านเพื่อวิเคราะห์	4.53	4.70	4.68	4.63	มากที่สุด
4. อ่านเพื่อประเมินค่า	4.70	4.60	4.80	4.70	มากที่สุด
5. อ่านเพื่อสร้างสรรค์	4.76	4.64	4.65	4.68	มากที่สุด
ภาพรวม	4.71	4.67	4.69	4.69	มากที่สุด

จากตารางที่ 1 ผลการประเมินคุณภาพของแผนการสอน โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่านพบว่า คุณภาพของแผนการสอน เรื่อง การบูรณาการหลักพุทธธรรมเพื่อพัฒนาการอ่านรายวิชา

ภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.69 จาก ระดับ 5.00 ซึ่งอยู่ในระดับมากที่สุด แสดงว่า แผนการสอนที่จัดทำขึ้น มีคุณภาพสำหรับนำไปใช้ในการเรียนการสอน

2. วัตถุประสงค์ข้อที่ 2 พบว่า ผลการหาประสิทธิภาพของแผนการสอนเรื่องการบูรณาการหลักพุทธธรรมเพื่อพัฒนาการอ่านรายวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 แสดงผลการหาประสิทธิภาพของแผนการสอนเรื่องการบูรณาการหลักพุทธธรรมเพื่อพัฒนาการอ่านรายวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 80/80

การทดสอบ	คะแนนแบบทดสอบย่อยระหว่างเรียน (E_1)	คะแนนแบบทดสอบหลังเรียน (E_2)	E_1/E_2
เล็ก	81.25	83.33	81.25/83.33
กลาง	81.63	85.18	81.63/85.18
ใหญ่	83.15	80.11	83.15/80.11

จากตารางที่ 2 ผลการหาประสิทธิภาพของแผนการสอน เรื่อง การบูรณาการหลักพุทธธรรมเพื่อพัฒนาการอ่านรายวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ตามเกณฑ์ 80/80 จะเห็นได้ว่าแผนการสอน มีประสิทธิภาพ 83.15/80.11ซึ่งแผนการสอนที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 ที่กำหนดไว้

3. วัตถุประสงค์ข้อที่ 3 พบว่า การเปรียบเทียบคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยแผนการสอน เรื่อง การบูรณาการหลักพุทธธรรมเพื่อพัฒนาการอ่านรายวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 แสดงการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนการเรียนและหลังการเรียนของกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน ที่เรียนด้วยแผนการสอนเรื่องการบูรณาการหลักพุทธธรรมเพื่อพัฒนาการอ่านรายวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

ผลสัมฤทธิ์	จำนวนนักเรียน	คะแนนเต็ม	μ	σ	t	Sig.(2-tailed)
ก่อนเรียน	30	30	12.90	1.74	15.125	.000*
หลังเรียน	30	30	24.03	5.26		

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 3 พบว่า คะแนนเฉลี่ยในการเรียนด้วยแผนการสอน เรื่อง การบูรณาการหลักพุทธธรรมเพื่อพัฒนาการอ่านรายวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีค่าเฉลี่ยของคะแนนหลังเรียน (24.03) สูงกว่าค่าเฉลี่ยของคะแนนก่อนเรียน (12.90) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัย เรื่อง การบูรณาการหลักพุทธธรรมเพื่อพัฒนาการอ่านรายวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านไทรงาม ตำบลละเริง อำเภอลำปาง จังหวัดนครราชสีมา สามารถอภิปรายผลการวิจัยได้ดังนี้

1. จากผลการศึกษาตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 การจัดทำแผนการสอน เรื่อง การบูรณาการหลักพุทธธรรมเพื่อพัฒนาการอ่านรายวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ผู้วิจัยนำผลการทดลองที่ได้ จากการทำการทดลองมาจัดทำเป็นแผนการสอน จำนวน 5 ชุด และผ่านการประเมินคุณภาพของแผนการสอน โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน พบว่า ผลการประเมินมีค่าเฉลี่ยตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้คือ อยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้เพราะว่าแผนการสอนฉบับนี้พัฒนาขึ้นโดยมีพื้นฐานจากแนวคิดที่ว่า “การอ่านเป็นจุดตั้งต้นของการเรียนรู้” และการอ่านอย่างเข้าใจในระดับเบื้องต้นเป็นกลไกสำคัญที่ทำให้ผู้เรียนสามารถสะสมความรู้ สร้างคลังคำศัพท์ และเข้าใจเนื้อหาที่จะเป็นพื้นฐานสำหรับการคิดในระดับที่สูงขึ้น การออกแบบแผนจึงเน้นที่ การฝึกให้ผู้เรียนจดจำองค์ประกอบของเรื่อง ไม่ว่าจะเป็น ตัวละคร เหตุการณ์ สถานการณ์ และคำสำคัญ พร้อมทั้งเข้าใจ “ใจความสำคัญ” และ “ข้อคิดพื้นฐาน” ที่แฝงอยู่ในเรื่องราวที่อ่าน โดยเฉพาะผ่านเรื่องราวนิทานชาดกที่มีคุณค่าทางจริยธรรม แผนการสอนนี้มีเป้าหมายหลักในการส่งเสริมให้นักเรียน สอดคล้องกับงานวิจัยของนภสร ศรีรักษา และคณะ ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการพัฒนากิจกรรมการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยโดยใช้เทคนิค CIRC ร่วมกับการเขียนแผนผังความคิดที่ส่งเสริมทักษะการเขียน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านบางเนียง ผลการวิจัยพบว่า แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค CIRC ร่วมกับการเขียนแผนผังความคิดที่ส่งเสริมทักษะการเขียนของนักเรียน มีค่าประสิทธิภาพ E1/E2 80.30/80.43 2) ทักษะการเขียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่จัดการเรียนการสอนโดยใช้เทคนิค CIRC ร่วมกับการเขียนแผนผังความคิด หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญที่ .01 (นภสร ศรีรักษา และคณะ , 2565)

2. จากผลการศึกษาตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 การหาประสิทธิภาพของแผนการสอน เรื่อง การบูรณาการหลักพุทธธรรมเพื่อพัฒนาการอ่านรายวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ผู้วิจัยได้นำแผนการสอนไปหาประสิทธิภาพพบว่า แผนการสอน มีประสิทธิภาพเท่ากับ 83.15/80.11 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ คือ 80/80 ทั้งนี้เพราะว่า การฝึกให้เด็กประเมินค่าอย่างมีเหตุผลสามารถทำได้ตั้งแต่ระดับประถม หากจัดกิจกรรมที่เชื่อมโยงกับประสบการณ์ตรง และมีตัวอย่างที่แฝงคุณธรรมอย่างชัดเจน เช่น เจ้าหนูใจร้อนกับทางเลือกที่ผิดพลาด กิจกรรมในแผนนี้ไม่ได้จำกัดเพียงแค่ “การตัดสินใจอะไรดี ไม่ดี” เท่านั้น แต่เน้นการ “ประเมินด้วยเหตุและผลโดยมีกรอบจริยธรรม” ซึ่งเกิดขึ้นได้เมื่อเด็กได้รับโอกาสในการอภิปราย ถาม ตอบ แลกเปลี่ยน และไตร่ตรองโดยไม่ถูกตัดสินก่อน แผนการสอนนี้มีเป้าหมายหลักในการส่งเสริมให้นักเรียน สอดคล้องกับงานวิจัยของรัชดาภาณุจน์ ไยดี ได้ทำการวิจัยเรื่องการพัฒนาทักษะการอ่านออกเสียงคำศัพท์ภาษาอังกฤษโดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านออกเสียงแบบโฟนิกส์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านโนนตารอด จังหวัดกำแพงเพชร ผลการวิจัยพบว่า แบบฝึกทักษะการอ่านออกเสียงแบบโฟนิกส์เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านออกเสียงคำศัพท์ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีค่าประสิทธิภาพ 80.30/82.00 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 โดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านออกเสียงแบบโฟนิกส์สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (รัชดาภาณุจน์ ไยดี, 2565)

3. จากผลการศึกษาตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 3 การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนเรื่อง การบูรณาการหลักพุทธธรรมเพื่อพัฒนาการอ่านรายวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จากการทดสอบทางสถิติโดยใช้ t-test พบว่า ผลการทดสอบก่อนเรียน

และการทดสอบหลังเรียน มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้เพราะว่า การสร้างสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมความยุติธรรมและ เข้าถึงได้ในทุกพื้นที่ โดยเฉพาะในพื้นที่ห่างไกล จะช่วยให้ทุกเด็กมีโอกาสได้รับการศึกษาอย่างเท่าเทียมการจัดการเรียนการสอนในระดับประถมศึกษาจึงไม่เพียงแต่เน้นที่เนื้อหาวิชาเท่านั้นแต่ยังต้องให้ความสำคัญกับการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ทักษะชีวิตและการเรียนรู้ สอดคล้องกับงานวิจัยของชัยณรงค์ สุขถนนม ได้ทำการวิจัยเรื่องการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างการเรียนด้วยบทเรียนมัลติมีเดียสำเร็จรูปกับการเรียนแบบปกติ เรื่องประเภททวงดนตรีไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 1 โรงเรียนมักกะสันพิทยา ผลการวิจัยพบว่า 1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนของนักเรียนที่เรียนด้วยบทเรียนมัลติมีเดียสำเร็จรูป มีค่าเฉลี่ย 23.72 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 2.28 และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนของนักเรียนที่เรียนแบบปกติ มีค่าเฉลี่ย 18.52 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.38 แสดงให้เห็นว่าหลังจากการเรียนด้วยบทเรียนมัลติมีเดียสำเร็จรูป นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาดนตรีไทย เรื่องประเภททวงดนตรีไทย แตกต่างจากนักเรียนที่เรียนด้วยวิธีการสอนแบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 (ชัยณรงค์ สุขถนนม, 2563)

องค์ความรู้จากการวิจัย

องค์ความรู้จากการวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนา แผนการจัดการเรียนรู้รายวิชาภาษาไทย โดยบูรณาการ หลักอิทธิบาท กับกระบวนการส่งเสริมทักษะการอ่าน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยออกแบบให้ครอบคลุมทักษะการคิดตามลำดับขั้นของ Barrett's Taxonomy of Reading Comprehension ซึ่งได้แก่ การอ่านเพื่อจดจำและเข้าใจ การอ่านเพื่อประยุกต์ใช้ การอ่านเพื่อวิเคราะห์ การอ่านเพื่อประเมินค่า และการอ่านเพื่อสร้างสรรค์ องค์ความรู้ที่เกิดขึ้นจากการวิจัยครั้งนี้จึงไม่เพียงแค่สร้างแผนการสอนให้สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 แต่ยังตอบสนองต่อการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมของผู้เรียนอย่างเป็นองค์รวม โดยใช้ “ธรรมะ” เป็นกลไกสำคัญในการหล่อหลอมวิถีคิด วิถีมองโลก และวิถีใช้ภาษาอย่างมีวิจารณญาณ แผนการจัดการเรียนรู้ทั้ง 5 แผน ที่พัฒนาขึ้น มีลักษณะเป็น “องค์ความรู้เชิงปฏิบัติการ” ซึ่งมีจุดมุ่งหมายไม่เพียงแต่เพื่อการสอนภาษาไทย หากแต่เพื่อการปลูกฝังแนวคิด คุณธรรม และทักษะชีวิต ผ่านกิจกรรมการอ่านที่เชื่อมโยงทั้ง “พุทธธรรม” และ “ความสามารถด้านภาษา” ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 องค์ความรู้ใหม่จากการวิจัย

สรุป

การบูรณาการหลักพุทธธรรมเพื่อพัฒนาการอ่านรายวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ประกอบด้วย แผนการสอนที่ 1 อ่านเพื่อจดจำและเข้าใจ แผนการสอนที่ 2 อ่านเพื่อประยุกต์ใช้ แผนการสอนที่ 3 อ่านเพื่อวิเคราะห์ แผนการสอนที่ 4 อ่านเพื่อประเมินค่า แผนการสอนที่ 5 อ่านเพื่อสร้างสรรค์ เป็นตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ แสดงว่าแผนการสอนที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นมีความเหมาะสมสำหรับนำไปใช้ในการเรียนการสอน ผลการหาประสิทธิภาพของแผนการสอน ตามเกณฑ์ 80/80 จะเห็นได้ว่าแผนการสอน มีประสิทธิภาพ 83.15/80.11 การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนด้วยแผนการสอน ก่อนเรียนและหลังเรียน พบว่า นักเรียนที่เรียนด้วยแผนการสอนนี้ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1) ครูผู้สอนสามารถนำแผนการจัดการเรียนรู้ทั้ง 5 แผนไปใช้หรือปรับประยุกต์ให้เหมาะสมกับบริบทของห้องเรียนของตน โดยยึดแนวคิดสำคัญคือการบูรณาการ “หลักธรรมอริยาบท 4” เข้ากับ “ทักษะการอ่าน” ตามลำดับขั้นทางปัญญา ตั้งแต่ระดับจดจำ ไปจนถึงสร้างสรรค์ แผนที่ 1 ควรใช้เพื่อปลูกฝังนิสัยรักการอ่าน สร้างพื้นฐานความเข้าใจในระดับความรู้ ด้วยเรื่องราวง่าย ใกล้ตัว และใช้

คำถามเชิงสรุป, แผนที่ 2 เหมาะกับการสอนในชั้นเรียนที่ต้องการให้ผู้เรียนเห็นประโยชน์ของข้อคิดจากเรื่องที่อ่าน และนำไปใช้ในการดำเนินชีวิตจริง, แผนที่ 3 ควรใช้เพื่อฝึกกระบวนการคิดวิเคราะห์ แยกแยะข้อมูล และฝึกใช้เหตุผลในการอภิปราย พร้อมการสื่อสารอย่างมีมารยาท, แผนที่ 4 เหมาะกับการปลูกฝังการคิดเชิงคุณธรรม โดยใช้กิจกรรมให้ผู้เรียนประเมินพฤติกรรมของตัวเองแล้วเชื่อมโยงกับตนเอง, แผนที่ 5 ใช้สำหรับพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ และสร้างโอกาสให้นักเรียนได้ผลิตผลงานที่สะท้อนความเข้าใจและคุณค่าภายในของตนเอง

2) โรงเรียนสามารถจัดเวทีนำเสนอผลงานของนักเรียนที่ได้จากแผนการเรียนรู้ทั้ง 5 แผน เพื่อขยายผลสู่เพื่อนร่วมระดับชั้น ผู้ปกครอง หรือชุมชนการเรียนรู้ในพื้นที่ และทำให้การเรียนรู้ของนักเรียนมีความหมายมากกว่าการประเมินภายในชั้นเรียน

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1) ควรศึกษาประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ทั้ง 5 แผนกับกลุ่มเป้าหมายที่หลากหลายมากขึ้น เช่น นักเรียนในระดับชั้นอื่น (ป.1, ป.5 หรือ ม.1) หรือนักเรียนในโรงเรียนต่างบริบท เช่น โรงเรียนขนาดเล็ก โรงเรียนในเขตเมือง และโรงเรียนในพื้นที่ชายขอบ เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและพฤติกรรมทางคุณธรรมจากการใช้แผนในสภาพแวดล้อมที่แตกต่างกัน

2) ควรขยายการวิจัยในรูปแบบ Longitudinal Study โดยติดตามผลของการใช้แผนการจัดการเรียนรู้ในระยะยาว เพื่อศึกษาการเปลี่ยนแปลงของคุณลักษณะผู้เรียน ทั้งในด้านเจตคติ จริยธรรม และพฤติกรรมการอ่านในระยะต่อเนื่อง เช่น ติดตามผลใน 6 เดือน หรือ 1 ปีหลังการเรียน

เอกสารอ้างอิง

- ชัยณรงค์ สุขนอม. (2563). การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างการเรียนด้วยบทเรียนมัลติมีเดียสำเร็จรูปกับการเรียนแบบปกติ เรื่องประเภทวงดนตรีไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 1 โรงเรียนมักกะสันพิทยา". (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาศิลปศึกษา). บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ทรงวุฒิ แก้ววิศิษฐ์. (2564). ปัญหาจากระบบการศึกษาไทย: สู้แรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรมชุด "ให้ชีวิตได้ใช้". วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี, 12(1), 87-98.
- นภสร ศรีรักษา และคณะ. (2565). การพัฒนากิจกรรมการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยโดยใช้เทคนิค CIRC ร่วมกับการเขียนแผนผังความคิดที่ส่งเสริมทักษะการเขียน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านบางเนียง. (ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน). มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี.
- พิชญา สุวรรณโน และคณะ. (2560). ปัญหาการอ่านของนักเรียนประถมศึกษา โรงเรียนบ้านหน้าควนลัง (ราษฎร์สามัคคี) จังหวัดสงขลา. การประชุมมหาดไทยวิชาการระดับชาติ ครั้งที่ 8 วันที่ 22 มิถุนายน 2560, (น. 597-603). สงขลา: มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.
- พุทธทาสภิกขุ. (2537). *สรรพาสธรรม*. (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพมหานคร: สุขภาพใจ.
- มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. (2539). *พระไตรปิฎกภาษาไทย ฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย*. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

- รัชดากาญจน์ ไยดี. (2565). การพัฒนาทักษะการอ่านออกเสียงคำศัพท์ภาษาอังกฤษโดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านออกเสียงแบบโฟนิกส์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านโนนตารอด จังหวัดกำแพงเพชร. (สารนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาอังกฤษ). บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- ล้วน สายยศ และอังคณา. (2536). เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา. (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- ลักขณา ไชยฤทธิ์. (2565). การพัฒนาคุณภาพทางการศึกษาของประเทศไทยในยุคโลกาภิวัตน์. วารสารการบริหารนิติบุคคลและนวัตกรรมท้องถิ่น, 8(8), 423 – 434.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. (2560). แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579. กรุงเทพมหานคร: บริษัทพริกหวานกราฟฟิค จำกัด.

